

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 5183/2537

นาง บุญ เสริม เกิด น้อยโจทก์ นาย รอ ฮิม ฤทธิ์ งามจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 445, พ.ร.บ.รณนิต พ.ศ. 2522 มาตรา 42, ป.พ.พ. มาตรา 1567

ย่อ / หลักกฎหมาย

ขณะถึงแก่ความตาย ผู้ตายมีอายุ 19 ปี ซึ่งตามพระราชบัญญัติรณนิต พ.ศ. 2522 บัญญัติว่า ผู้ซึ่งบรรลุนิติภาวะต้องได้รับใบอนุญาตบรรลุนิติภาวะและผู้นั้นต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปีบริบูรณ์ ดังนั้นผู้ตายจึงต้องห้ามมิให้บรรลุนิติภาวะสองแถวรับจ้างซึ่งจัดเป็นรณนิตสาธารณะตามกฎหมาย การบรรลุนิติภาวะสองแถวรับจ้างของผู้ตายถือไม่ได้ว่าเป็นการทำงานตามสมควรแก่ความสามารถและฐานานุรูปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 445 โจทก์จึงเรียกค่าเสียหายในส่วนนี้ไม่ได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงินจำนวน 543,950 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี ของต้นเงิน 506,000 บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์จำเลยให้การว่า โจทก์อ้างว่าผู้ตายได้ช่วยบรรลุนิติภาวะสองแถวอันเป็นกิจกรรมในครัวเรือนนั้น โจทก์ไม่มีสิทธิเรียกร้องเพราะเป็นค่าเสียหายที่ซ้ำซ้อนกับค่าอุปการะเลี้ยงดูที่โจทก์ได้เรียกร้องมาแล้ว ขอให้ยกฟ้องศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยใช้ค่าเสียหายแก่โจทก์ จำนวน 295,950 บาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยอัตราร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปีจากต้นเงินดังกล่าวนับตั้งแต่วันที่ 2 พฤษภาคม 2528 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จโจทก์และจำเลยอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์พิพากษาแก้เป็นว่า ให้จำเลยชดเชยค่าเสียหายจำนวน 210,000 บาท แก่โจทก์ นอกจากนี้ที่แก้ให้ เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น โจทก์และจำเลยฎีกาศาลฎีกาฟังข้อเท็จจริงว่า ผู้ตายกับพวกได้ปรับความเข้าใจกับจำเลยในกรณีผู้ตายพาบุตรสาวของจำเลยไปอยู่กินฉันสามีภรรยาที่จังหวัดลำปาง โดยไม่ได้บอกกล่าวจำเลย เป็นเหตุให้จำเลยโกรธจำเลยจึงใช้อาวุธปืนยิงผู้ตายถึงแก่ความตาย จำเลยถูกฟ้องเป็นคดีอาญาในข้อหาฆ่าผู้ตายโดยเจตนา คดีถึงที่สุดโดยศาลฎีกาพิพากษาลงโทษจำคุกจำเลยมีกำหนด 20 ปี และวินิจฉัยว่าแม้ก่อนตายผู้ตายจะมีรายได้จากการบรรลุนิติภาวะสองแถวรับจ้างนำรายได้ดังกล่าวมาเลี้ยงครอบครัวของโจทก์ก็ตาม แต่เมื่อพิจารณาถึงว่าขณะถึงแก่ความตายผู้ตายมีอายุ 19 ปี ซึ่งตามพระราชบัญญัติรณนิต พ.ศ. 2522 มาตรา 42 บัญญัติว่าผู้ซึ่งบรรลุนิติภาวะต้องได้รับใบอนุญาตบรรลุนิติภาวะและมาตรา 49(2) บัญญัติไว้ความว่าผู้นั้นต้องมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี บริบูรณ์ ดังนั้นผู้ตายจึงต้องห้ามมิให้บรรลุนิติภาวะสองแถวรับจ้างซึ่งจัดเป็นรณนิตสาธารณะตามกฎหมายดังกล่าว การบรรลุนิติภาวะสองแถวรับจ้างของผู้ตายถือไม่ได้ว่าเป็นการทำงานตามสมควรแก่ความสามารถและฐานานุรูปตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1567(3) โจทก์ไม่มีสิทธิใช้ให้ผู้ตายทำงานดังกล่าว ฉะนั้น รายได้จากการบรรลุนิติภาวะสองแถวรับจ้างที่ผู้ตายได้รับจึงมิใช่รายได้ที่เกิดจากการที่ผู้ตายมีความผูกพันตามกฎหมายที่จะต้องทำการทำงานให้เป็นคุณแก่โจทก์ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกในครัวเรือนดังความที่บัญญัติไว้ในมาตรา 445 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์โจทก์จึงเรียกค่าเสียหายในส่วนนี้ไม่ได้พิพากษายืน

สุรินทร์ นาควิเชียร · นาม ยิ้มแย้ม · สุวรรณ ตระการพันธุ์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/5183/2537>